

4. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за мародерство від 03.03.2022 № 2117-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2117-20#Text>.

5. Цивільний кодекс України від 16.01. 2003 № 435-IV із змінами і доповненнями, внесеними законами України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T030435?an=2>.

Бугрінова Альбіна Вадимівна,
інспектор відділу аналітичної роботи
управління кримінального аналізу
ГУНП у Львівській області

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПРОГРАМНИХ РІШЕНЬ ГОЛОСОВОГО АНАЛІЗУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Вплив технологічної сфери на розвиток сучасного суспільства безперервно зростає. У зв'язку з цим забезпечення безпеки держави, суспільства та окремого громадянина стає одним з основних пріоритетів національної безпеки. Зміст проблем, об'єднаних поняттям «національна безпека», останнім часом визначається швидким поширенням новітніх інформаційних технологій. Так, невідомий розвиток новітніх технологій ставить перед правоохоронними органами ряд завдань, без вирішення яких, успішно реалізувати їх функції не представляється можливим.

В авангарді правоохоронної системи України в частині роботи із сучасними інформаційними технологіями знаходяться підрозділи кримінального аналізу Національної поліції України, до основних напрямів роботи, яких, віднесено: покращення інформаційно-аналітичної діяльності, шляхом розроблення та впровадження сучасних програмних інструментів. Сучасні програмні інструменти набувають особливого значення у роботі правоохоронних органів в частині виявлення, запобігання, документування та розслідування кримінальних правопорушень різних категорій, оскільки такі інструменти, серед іншого, дозволяють умовно проникати у свідомість людей з метою відслідковування справжніх психологічних процесів, які ці люди переживають в дійсності проте, через різні причини приховують. Можливості ідентифікації психологічних процесів, які протікають у свідомості особи дозволяють вирішувати широкий спектр завдань, які стоять перед підрозділами Національної поліції України. Однією з найбільш поширених біометричних характеристик людини є її голос, який володіє набором індивідуальних особливостей, котрі відносно легко піддаються вимірюванню (наприклад, частотний спектр голосового сигналу). Однозначно ефективно, протягом тривалого часу в арсеналі засобів Національної поліції України застосовується так званий «детектор брехні», за допомогою якого стає можливим проведення дослідження

психофізіологічних станів особи, які дозволяють ідентифікувати правдивість наданої нею інформації, яка становить інтерес для протидії злочинності.

Емоції (від фр. *Émouvoir* – «хвилювання», «збудження») – це біологічно обґрунтовані психологічні стани, що виникають у результаті нейрофізіологічних змін, по-різному пов'язані з думками, почуттями, поведінковими реакціями і ступенем задоволення чи страждання [1]. Розпізнавання емоцій в мові – багатопрофільна галузь досліджень, яка останнім часом набуває популярності.

Наразі розробка методів, які можуть автоматично розпізнавати емоції людини за голосом є актуальною задачею. Розвиток цієї сфери може зіграти важливу роль у питаннях безпеки [2]. Разом з тим, ряд країн світу успішно та активно використовують альтернативну методику дослідження голосового спектру людини з метою визначення її дійсного емоційного стану, який ця особа переживає під час спілкування. Ця методика є розробкою Ізраїльської компанії Nemesysco – «LVA 6.50», яка була заснована в 2000 році. «LVA 6.50» – це професійний інструмент для аналізу емоцій та рівня безпеки, що використовує унікальну технологію багаторівневого аналізу голосу LVA від Ізраїльської компанії Nemesysco, яка була заснована в 2000 році. Даний інструмент аналізує відчуття досліджуваної сторони під час розмови і попереджає про можливі проблемні місця, на які варто звернути увагу. Технологія LVA дозволяє краще зрозуміти психічний стан і емоційну реакцію суб'єкта в певний момент, виявляючи приховані емоційні сигнали в його або її мовленні.

Технологія визначає різні типи рівнів стресу, когнітивних процесів та емоційних реакцій, які відображаються в різних тонких властивостях голосу. Ця інформація дає уявлення про те, як думає суб'єкт, що його турбує, що хвилює, в яких частинах своєї промови він не впевнений, які питання вимагають більшої уваги та області котрі здаються чутливими для оратора. В ході аналізу голосу суб'єкта, можна скласти психологічний (емоційний) портрет відносно конкретної ситуації, ми будемо зрозуміти, що відчуває досліджувана сторона та коли вона може говорити неправду, що в свою чергу допоможе швидше та ефективніше боротись зі злочинністю. LVA не аналізує звукові частоти, які сприймає людина, програма їх ігнорує, проте аналізує частоти які голос продукує, але людина не розпізнає. Відповідно, маніпулювати голосом під час проведення дослідження неможливо. Під час проведення дослідження голосу людини, з використанням «LVA 6.50», аналізують 16 найбільш важливих емоцій, щоб визначити психологічний стан людини.

З їх числа для підрозділів кримінального аналізу, під час проведення оперативного кримінального аналізу, найбільший інтерес становлять наступні:

1. Ризик, який позначається в програмі ініціалами: JQ;
2. Когнітивний дисонанс – SPG;
3. Уява, що є протилежною пам'яті – AVJ;

4. «Сказати лише» (пошкодувати, жалкувати про те, що сказав) – SOS;
5. Підготовка до надання неправдивих відомостей – Anticipation;
6. Виникнення стресу – SPT.

Наприклад, коли людина практикує говорити неправду, часто в цей момент у її свідомості виникає певна емоція, під якою слід розуміти свідоме притуплення пам'яті та загострення уваги, таким чином, у свідомості людини виникає суперечність, яку називають – когнітивний дисонанс. У випадку ідентифікації виникнення однієї з 6 емоцій у досліджуваної особи слід розуміти, що кримінальним аналітиком визначено особливо чутливо для людини тему.

Цінність для проведення оперативних аналітичних досліджень програмного рішення «LVA 6.50», полягає у тому, що завдяки його застосуванню ідентифікуються аспекти, які підлягають поглибленому дослідженню фахівцем поліграфологом. Тому «LVA 6.50» у класичному розумінні не є аналогом «детектора брехні». Ще однією надважливою перевагою застосуванню програмного рішення «LVA 6.50» є можливість проведення досліджень голосу людини у записі (в режимі offline) – дистанційно. Програмне рішення «LVA 6.50» виявляє зону чутливості, проте не визначає правду говорить людина, чи ні. Встановити причину цієї чутливості завдання слідчого під час проведення процесуальних дій.

Кримінальний аналітик під час проведення оперативного кримінального аналізу, застосовуючи «LVA 6.50» повинен пам'ятати про необхідні умови використання програми, а саме:

- чи існує у досліджуваного суб'єкта ризик (небезпека викриття);
- відсутність сторонніх шумів, які можуть спотворити результати дослідження.

Під такими шумами слід розуміти: роботу кондиціонера, телевізора, звук автомобіля, що їздить поряд, тощо. Перед початком дослідження доцільно підготувати список запитань. Це елемент психологічної боротьби, який має переконати опитувану особу у якісній підготовці співробітника поліції. Підсумовуючи наведене, слід сказати, що сучасному злочинному світу властиво динамічно змінюватись та набувати нових виразів з огляду на зміни суспільних відносин. Правоохоронні органи повинні адекватно відповідати сучасним безпековим викликом породженим проявами злочинності. Такі адекватні відповіді не представляються можливими без вивчення та застосування сучасних інструментів ідентифікації дійсних психологічних станів особи, що становить оперативний інтерес на шляху приведення своєї діяльності до сучасних вимог. На нашу думку суттєвий резерв удосконалення засобів та методів діяльності співробітників Національної поліції України становить програмне рішення «LVA 6.50», застосування якого дає можливість зробити «крок вперед».

Список використаних джерел

1. Панксеп, Як (2005). Affective neuroscience : the foundations of human and animal emotions [Афективна нейронаука: основи емоцій

людини і тварин] (англійською) (вид. [Передрук]). Видавництво Оксфордського університету. с. 9. ISBN 978-0195096736. «Our emotional feelings reflect our ability to subjectively experience certain states of the nervous system. Although conscious feeling states are universally accepted as major distinguishing characteristics of human emotions, in animal research the issue of whether other organisms feel emotions is little more than a conceptual embarrassment.»

2. Палій А. Система розпізнавання емоцій в мові людини. Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра за спеціальністю 124 Системний аналіз. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Інститут прикладного системного аналізу кафедра математичних методів системного аналізу. Київ, 2019 р.

3. Nemesysco Ltd. Voice and analysis technologies. <https://www.nemesysco.com/>.

Бутко Роман Юрійович,

начальник управління кримінального аналізу ГУНП у місті Києві

РОЗВИТОК ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ МІСТА КИЄВА НА РІВНІ УПРАВЛІНЬ ЯК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ (ВІДОКРЕМЛЕНИХ) ПІДРОЗДІЛІВ (НА ПРИКЛАДІ ГОЛОСІВСЬКОГО УПРАВЛІННЯ ПОЛІЦІЇ ГУНП У М. КИЄВІ)

Кримінальний аналіз – сучасний, швидкий та дієвий підхід в розкритті та попередженні злочинів, який доповнює роботу оперативників та слідчих.

В значній мірі робота підрозділів кримінальної поліції та слідчих підрозділів залежить від того, наскільки вони володіють інформацією про осіб, події, об'єкти та якої якості така інформація. Проведення аналізу інформації з різних джерел, закритих та відкритих баз даних, соціальних мереж з використанням сучасних інформаційно-аналітичних інструментів, допомагає у найкоротший проміжок часу та в умовах обмежених ресурсів виявити максимально достовірну інформацію, далі ця відфільтрована та акцентована інформація потрапляє до рук відповідних підрозділів – ініціаторів поліції.

Основне завдання працівників кримінального аналізу – «оперативне» надання ініціаторам (керівництву, підрозділам кримінальної поліції та досудового розслідування) достовірної, актуальної, об'єктивної, повної інформації з метою ефективного виконання завдань, визначених ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію».

В умовах сьогодення та відкритої збройної агресії, виникла пряма необхідність цілодобового та оперативного використання аналітиками міста Києва системи відеоспостереження «Безпечне місто», методології OSINT «розвідка на основі відкритих джерел» та інформаційно-пошукових ресурсів (Єдиних та Державних) обмежених